

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/190/2022
Identifikačné číslo spisu:	5120204174
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5120204174.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu L. L., narodeného XX. W. XXXX, R., L. XXX/X, zastúpeného advokátskou kanceláriou IURIDICA LEGAL s.r.o., Martin, Jilemnického 30, IČO: 47 256 532, proti žalovaným 1/ R. Š., narodenému X. K. XXXX, Ž., D. XXXX/XA a 2/ U. Š., narodenej XX. W. XXXX, Ž., D. XXXX/XA, obom zastúpeným advokátom Mgr. Lukášom Kysuckým, Žilina, Vojtecha Tvrdeho 819/1, o vypratanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. 41C/27/2020, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. apríla 2022 sp. zn. 7Co/28/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovaným 1/ a 2/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 06.04.2020 domáhal uloženia povinnosti žalovaným vypratať nehnuteľnosti, a to nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Ž., obec Ž., k. ú. R., evidované na Okresnom úrade Žilina, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX ako stavba rodinný dom, súpisné číslo XXXX, postavený na pozemku parc. č. 1382/26, pozemok parc. č. 1382/26 zastavané plochy a nádvoria o výmere 302 m², na ktorom je rodinný dom postavený, pozemok parc. č. 1382/88 zastavané plochy a nádvoria o výmere 660 m² („predmetné nehnuteľnosti“). Žalobca je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Vlastníkom sa stal dňa 18.11.2019 a 05.03.2020 ako vydražiteľ nehnuteľností udelením príklepu a uhradením ceny dosiahnutej vydražením ku dňu udelenia príklepu v dobrovoľnej dražbe. Predchádzajúcimi spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností boli žalovaní. Žalovaní naďalej bez právneho dôvodu užívajú predmetné nehnuteľnosti. Žalobca žalovaných vyzval na vypratanie nehnuteľností, avšak bezúspešne. Žalovaní naďalej predmetné nehnuteľnosti užívajú, čím neoprávnene zasahujú do výlučného vlastníctva žalobcu.

2. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 41C/27/2020-151 zo dňa 9. septembra 2021 rozhodol vo výroku I. tak, že žalovaný 1/ a žalovaná 2/ sú povinní vypratať nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Ž., obec

Ž.B., k. ú. R., evidované na Okresnom úrade Žilina, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX ako stavba rodinný dom, súpisné číslo XXXX, postavený na pozemku parc. č. 1382/26, pozemok parc. č. 1382/26 zastavané plochy a nádvoria o výmere 302 m², na ktorom je rodinný dom postavený, pozemok parc. č. 1382/88 zastavané plochy a nádvoria o výmere 660 m², a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/, a to spoločne a nerozdielne.

2.1. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že v konaní bolo medzi stranami nesporné, že žalovaní v čase rozhodovania okresného súdu predmetné nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu naďalej užívajú, a to napriek neexistencii akéhokoľvek právneho titulu, a teda bez právneho dôvodu.

2.2. Súd mal za danej situácie, resp. za daného skutkového stavu veci za to, že na strane žalobcu ako nesporného a preukázateľného vlastníka predmetných nehnuteľností existuje právny dôvod domáhania sa vypratania predmetných nehnuteľností od žalovaných. Okresný súd mal za to, že sú splnené podmienky podľa citovaných zákonných ustanovení, aby bola žaloba žalobcu ako vlastníka vyhovieť a žalovaní boli povinní vypratať predmetné nehnuteľnosti. Okresný súd zdôraznil, že v čase rozhodovania okresného súdu neexistoval (nebol tvrdný a ani preukázaný) žiadny právny dôvod na užívanie predmetných nehnuteľností žalovanými. Okresný súd tak dospel k záveru, že žalovaní užívajú predmetné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, t. j. bez existencie právneho titulu oprávňujúceho predmetné nehnuteľnosti užívať. V danom prípade žalovaní neoprávnene zasahujú do vlastníckeho práva žalobcu, a preto sa žalobca žalobou voči žalovaným dôvodne domáha vypratania predmetných nehnuteľností.

2.3. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní preukázal splnenie podmienok ustanovených v § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ako vlastník predmetných nehnuteľností má právo domáhať sa vypratania nehnuteľností od žalovaných, ktorí v čase rozhodovania súdu nemali žiadny nárok na užívanie predmetných nehnuteľností, a teda predmetné nehnuteľnosti užívali bez právneho dôvodu. Žalovaní v konaní nepreukázali opak, nepreukázali právny dôvod (napr. iný právny titul) a ani nenavrhlí žiadne dokazovanie na preukázanie právneho dôvodu užívania predmetných nehnuteľností. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak boli splnené všetky podmienky, aby súd žalobe žalobcu, ktorá bola podaná dôvodne a v súlade so zákonom, v celom rozsahu vyhovel.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaný 1/ a žalovaná 2/. Krajský súd v Žiline rozhodol rozsudkom sp. zn. 7Co/28/2022 zo dňa 13. apríla 2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcovi priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3.1. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že odvolacie námietky žalovaných, že postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

3.2. Súd prvej inštancie vytýčil termín pojednávania na deň 31.05.2021, na ktoré predvolal strany sporu. Termín pojednávania bol zrušený z dôvodu, že žalovaný 1/ predložil doklad o práceneschopnosti. Následne súd vytýčil ďalší termín pojednávania dňa 31.05.2021 na deň 09.09.2021, na ktoré predvolal žalobcu, právneho zástupcu žalobcu a žalovaných 1/ a 2/. Podľa záznamu v spise - informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu na č. l. 173 (rub) vyplýva, že predvolanie na pojednávanie konané dňa 09.09.2021 bolo žalovanému 1/ doručené dňa 09.06.2021 a žalovanej 2/ dňa 03.06.2021. Žalovaná 2/ súdu prvej inštancie adresovala podanie zo 07.09.2021 (č. l. 144 a 145), v ktorom uviedla, že vzhľadom k jej dlhodobu nepriaznivému zdravotnému stavu si dovoľuje požiadať o ospravedlnenie neúčasti na súdnom pojednávaní konanom dňa 09.09.2021, pričom k žiadosti priložila kópiu PN. Žalovaný 1/ sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil. Vychádzajúc z takto zistených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v súlade s podmienkami uvedenými v § 178 ods. 2 CSP bolo dôvodné, aby sa pojednávanie nariadené súdom prvej inštancie na deň 09.09.2021 uskutočnilo, na ktorom mohli žalovaní realizovať svoje procesné práva, ktoré im procesný predpis - Civilný sporový poriadok priznáva. Taktiež po doručení žaloby súdom prvej inštancie boli žalovaným doručené všetky podania žalobcu, na ktoré mohli žalovaní reagovať a na základe zákonnej koncentrácie konania využívať prostriedky procesnej obrany. Pokiaľ súd za daného procesného stavu vykonal dokazovanie, na základe ktorého následne dospel ku skutkovým zisteniam a z nich vyplývajúcejmu právnomu záveru o dôvodnosti podanej žaloby podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý žalobe v plnom rozsahu vyhovel (pričom v

odvolacom konaní žalovaní nespochybnili vecnú správnosť napadnutého rozsudku), tento ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

4. Proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/28/2022 zo dňa 13.04.2022 podal dovolanie právny zástupca žalovaných 1/ a 2/.

4.1. Dovolatelia odôvodnili dovolanie ust. § 420 písm. f) CSP. Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP vyvodili z toho, že žalovaný 1/ nemal doručené predvolanie na nariadené pojednávanie dňa 9.9.2021, na ktorom súd rozhodol, čo malo byť dôvodom na odročenie pojednávania podľa § 183 a nasl. CSP. Postupom súdu, ktorý vykonal pojednávanie v neprítomnosti účastníkov, hoci na to neboli splnené procesné podmienky došlo nielen k porušeniu práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, ale aj práva navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

4.2. Dovolatelia navrhli dovolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 41C/27/2020 zo dňa 9.9.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/28/2022 zo dňa 13.4.2022 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a priznal žalovaným 1/, 2/ trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

4.3. Záverom dovolatelia žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 41C/27/2020 zo dňa 9.9.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/28/2022 zo dňa 13.4.2022, keďže mali za to, že v konaní sú dôvody hodné osobitného zreteľa.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadril právny zástupca žalobcu, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne a priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania. S tvrdeniami žalovaných sa nestotožnil. Uviedol, že žalovanému 1/ bolo predvolanie na pojednávanie konané dňa 9.9.2021 doručené dňa 9.6.2021 a žalovanej 2/ dňa 3.6.2021. Žalovaný 1/ sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania. Žalovaná 2/ súdu prvej inštancie adresovala podanie zo dňa 7.9.2021, v ktorom uviedla, že vzhľadom k jej dlhodobu nepriaznivému zdravotnému stavu si dovoľuje požiadať o ospravedlnenie neúčasti na súdnom pojednávaní konanom dňa 9.9.2021, pričom nežiadala o odročenie pojednávania. V danom prípade tak boli splnené všetky zákonné podmienky na vykonanie pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 9.9.2021 v neprítomnosti žalovaných. Žalovaným nebola odňatá možnosť uplatniť prostriedky procesnej obrany, nakoľko žalovaní mali možnosť vyjadriť sa k podanej žalobe a rovnako tiež ku všetkým vyjadreniam žalobcu, mali možnosť počas celého konania predkladať dôkazy a navrhopovať vykonanie dôkazov, a teda tvrdenie, že im bola odňatá možnosť vyjadriť sa k dôkazom významným pre rozhodnutie, neobstoí.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 424 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolatelia uplatnili dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, teda súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolatelia uviedli, že žalovaný 1/ nemal doručené predvolanie na pojednávanie uskutočnené dňa 9.9.2021, na ktorom súd rozhodol, pričom pojednávanie malo byť podľa § 183 a nasl. CSP odročené.

9. V súlade s ust. § 106 ods. 1 CSP ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného

predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa ust. § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosť a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky. Ustanovenie § 111 ods. 3 CSP ďalej rieši situáciu, ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť do vlastných rúk sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky za doručenie, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Rovnako tak to platí aj v prípade doručovania písomností inak ako do vlastných rúk v zmysle ust. § 112 CSP, podľa ktorého ak nemožno doručiť písomnosť, ktorá sa nedoručuje do vlastných rúk, na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje za doručenie dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

10. Dovolací súd s argumentáciou dovolateľov nesúhlasí. Šetrením v spise dovolací súd zistil, že predvolanie na pojednávanie uskutočnené dňa 9.9.2021 bolo doručované žalobcovi, jeho právnomu zástupcovi ako aj žalovanému 1/ a žalovanej 2/. Žalovaná 2/ si predvolanie prevzala dňa 3.6.2021, kým žalovaný 1/ si zásielku v odbernej lehote neprevzal a na doručenie sa tak uplatnila zákonná fikcia doručenia, konkrétne dňa 28.6.2021, kedy súd prijal informáciu o nedoručení zásielky. V prípade žalovaných bolo predvolanie na pojednávanie doručované na adresu ich trvalého pobytu, D. X/A, Ž., pričom obaja žalovaní si zásielky na tejto adrese preberali. Skutočnosť, že žalovaný 1/ si predvolanie na pojednávanie neprevzal v odbernej lehote neznamená neúčinnosť doručenia tejto zásielky. Uplynutím odbernej lehoty na prevzatie zásielky sa na doručenie aplikuje fikcia doručenia, a to bez ohľadu na skutočnosť, či adresát o zásielke vedel. Civilný sporový poriadok nereflektuje na skutočnosť, či sa adresát v mieste doručenia zdržiaval alebo nie. Namiesto toho vychádza z presvedčenia, že pre doručenie nemôže a nesmie byť významné, kde sa adresát skutočne zdržiava, a nastoľuje sa zásada, že každý adresát je zodpovedný za evidovanú adresu v príslušnom registri, ako aj za ochranu vlastných záujmov. Je preto povinný zabezpečiť si prijímanie písomností na evidovanej adrese bez ohľadu na to, na akej adrese sa skutočne zdržiava.

11. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľom aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľmi uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný). Z uvedeného dôvodu preto dovolanie dovolateľov podľa ustanovenia § 448 zamietol.

12. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolanie dovolateľov súd vyhodnotil ako nedôvodné, nezaoberal sa návrhom na odklad vykonateľnosti v zmysle ust. § 444 ods. 1 CSP.

13. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal plný úspech vo veci, dovolací súd mu tak priznal voči žalovanému 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.